

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w przedszkolu

przewodnik praktyczny

Diana Rowicka-Łagowska
Monika Jasińska

**Pomoc
psychologiczno-pedagogiczna
w przedszkolu
przewodnik praktyczny**

Autorzy

Diana Rowicka-Łagowska

Monika Jasińska

Koordynator projektu

Magdalena Basiak

Redakcja merytoryczna

Anna Stalmach-Tkacz

Redakcja językowa

Magdalena Basiak

Skład i formatowanie komputerowe

Marek Zapala

© Copyright by Wydawnictwo JUKA-91 Sp. z o. o

ISBN 978-83-7253-836-9

Warszawa 2011

Wydawnictwo JUKA-91 Sp. z o.o.

ul. Jutrzenki 118

02-230 Warszawa

Tel. 22 381 72 07

Faks 22 381 72 10

Infolinia 800 650 300

e-mail juka@juka.edu.pl

www.juka.edu.pl

SPIS TREŚCI

WSTĘP	5
Rozdział 1	6
ZMIANY PRAWNE I ZASADY UDZIELANIA POMOCY PSYCHOLOGICZNO- PEDAGOGICZNEJ.....	6
Co w praktyce oznacza Rozporządzenie MEN ?.....	7
Jakie są terminy wykonania poszczególnych zadań?.....	9
Rozdział 2	10
ORGANIZACJA POMOCY PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ DZIECKU ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI	10
Krok 1 – warunki udzielenia pomocy psychologiczno-pedagogicznej dziecku	11
Krok 2 – kwalifikacja dziecka do udzielenia pomocy	12
Z czyjej inicjatywy udzielana jest pomoc?	15
Krok 3 – powołanie zespołu i jego charakterystyka	15
Co należy do zadań zespołu?.....	16
Krok 4 – powołanie koordynatora	18
Krok 5 – powiadomienie rodziców	18
Krok 6 – diagnoza, stworzenie IPET/KIPU/PDW.....	18
Na co powinieneś zwrócić uwagę przy tworzeniu IPET/PDW?.....	20
Dziecko z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego – POZIOM DIAGNOSTYCZNY ...	22
Krok 1 – ANALIZA DOKUMENTACJI	23
Krok 2 – WIELOSPECJALISTYCZNA OCENA POZIOMU FUNKCJONOWANIA DZIECKA	23
Krok 3 – OKREŚLENIE SPECJALNYCH POTRZEB EDUKACYJNYCH.....	25
Dziecko z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego – POZIOM PROGRAMOWY	26
Dziecko z innym orzeczeniem, opinią lub potrzebą objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną z innych przyczyn – POZIOM DIAGNOSTYCZNY	30
Krok 1 – ANALIZA DOKUMENTACJI I OBSERWACJA	31
Krok 2 – ROZPOZNANIE INDYWIDUALNYCH POTRZEB	31
Krok 3 – OKREŚLENIE SPECJALNYCH POTRZEB EDUKACYJNYCH.....	32
Dziecko z innym orzeczeniem, opinią lub potrzebą objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną z innych przyczyn – POZIOM PROGRAMOWY	33
Krok 1 – stworzenie Karty Indywidualnych Potrzeb Dziecka.....	33
Konkretne zadania i wskazówki do realizacji wynikające z Podstawy programowej wychowania przedszkolnego	35
Krok 2 – stworzenie Planu Działań Wspierających (PDW)	40
Krok 7 – zatwierdzenie przez dyrektora.....	46
Krok 8 – realizacja planu działań	46
Jaki jest zakres pomocy?	46
Jakie są metody i formy udzielania pomocy?	48
Krok 9 – ocena efektywności i wnioski	51

Kiedy dokonuje się ewaluacji efektywności pomocy?.....	52
Co powinieneś poddać ocenie?.....	54
SCHEMAT – organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej krok po kroku	57

Rozdział 3	59
Koalicja na rzecz dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	59
Dyrektor	60
Rola nauczyciela	61
Specjaliści	61
Współpraca z rodzicami	62
Współpraca z ośrodkami doskonalenia nauczycieli.....	65
Współpraca z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi	66
Współpraca z innymi przedszkolami.....	66
Współpraca z instytucjami rządowymi.....	67
Współpraca z organizacjami pozarządowymi.....	67

Rozdział 4	69
Przykłady specjalnych potrzeb edukacyjnych.....	69
Dziecko szczególnie uzdolnione.....	69
Dziecko z ADHD	72
Dziecko ze sprzężoną niepełnosprawnością	76
Dziecko z problemem logopedycznym	77

Słowniczek pojęć	79
-------------------------------	----

Bibliografia	80
---------------------------	----

Załączniki

Propozycja wzoru karty wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania.....	Załącznik 1
Propozycja wzoru karty wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania stworzona przez MEN	Załącznik 2
Przykładowy arkusz IPET	Załącznik 3
Przykładowy arkusz IPET stworzony przez MEN	Załącznik 4
Przykładowy arkusz KIPU	Załącznik 5
Przykładowo wypełniona KIPU	Załącznik 5a
Przykładowy arkusz KIPU stworzony przez MEN	Załącznik 6
Przykładowy arkusz PDW.....	Załącznik 7
Przykładowo wypełniony PDW	Załącznik 7a
Przykładowy arkusz PDW stworzony przez MEN	Załącznik 8
Przykładowy arkusz ewaluacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej.....	Załącznik 9
Przykładowy arkusz ewaluacji IPET	Załącznik 10
Przykładowa ankieta dla rodziców dotycząca współpracy ze szkołą	Załącznik 11
Organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej dziecku – pierwsze kroki	Załącznik 12

WSTĘP

Współczesny nauczyciel coraz częściej spotyka się z nowymi wymaganiami, a z roku na rok coraz wyraźniej poszerza się zakres jego odpowiedzialności. Wymagania te mają swoje odzwierciedlenie nie tylko w potrzebach dzieci ale również w przepisach prawa oświatowego, które nierozłącznie towarzyszą kolejnym procesom transformacji oświaty w Polsce.

Niniejszy poradnik stanowi trafną odpowiedź na potrzeby każdego nauczyciela wychowania przedszkolnego, który w bardzo szybkim tempie musi odnaleźć się w gąszczu przepisów, zadań i wymagań, jakie od 1 września 2011 r. obowiązują w każdym przedszkolu w zakresie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Jeśli nauczyciel lub dyrektor będzie poszukiwał poprawnie skonstruowanego Planu Działań Wspierających, Indywidualnego Programu Edukacyjno-Terapeutycznego, gotowego schematu organizacji procesów działania i współpracy w ramach Zespołu a także zechce wybrać właściwe i najprostsze rozwiązania, warto aby sięgnął do tej pozycji. Umożliwią mu to nie tylko przykładowe druki ale również modele ilustrujące ciekawe rozwiązania i rzetelne wyjaśnienie skomplikowanych procedur. To pierwszy krok na drodze do wyjścia z chaosu przepisów i skomplikowanych propozycji rozwiązań.

Anna Stalmach-Tkacz

Rozdział 2

ORGANIZACJA POMOCY PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ DZIECKU ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI – co powinieneś zrobić?

1. Rozpoznaj sytuację:
 - dowiedz się, czy dziecko ma specjalne orzeczenia (orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, opinie z poradni, inne);
 - sprawdź, czy w dokumentach dziecka znajdują się karty przekazane z innych placówek;
 - sam na podstawie swojego doświadczenia spróbuj ocenić, czy zakwalifikowałbyś dziecko do objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną. Wykorzystaj dokumentację obowiązkowej obserwacji w przedszkolu i dokumentacji diagnozy gotowości do podjęcia nauki szkole.
2. Jeżeli na podstawie istniejących dokumentów dziecka lub Twojej oceny, dziecko kwalifikuje się do objęcia pomocą – poinformuj o tym niezwłocznie dyrektora Twojej placówki.
3. Dyrektor powoła zespół do spraw pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Najprawdopodobniej zostaniesz jego członkiem.
4. Każdy zespół ma koordynatora, wyznaczanego przez dyrektora – możesz być nim Ty. Jeden koordynator może zarządzać kilkoma zespołami. To on decyduje, kiedy zachodzi potrzeba zwołania zespołu.
5. Dyrektor powiadamia rodziców o terminie zwołania zebrania zespołu.
6. Zespół określa: W czym pomóc? Jak pomóc? Kiedy i przez jaki czas pomagać?
 - Jeśli dziecko ma orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego – będzie musiał objąć go indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny (IPET – Załączniki 3 i 4) po przeprowadzeniu wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania dziecka (Załączniki 1 i 2),
 - Jeśli dziecko będzie wymagało pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zostanie mu założona karta indywidualnych potrzeb ucznia (KIPU – Załączniki 5 i 6) i zostanie opracowany plan działań wspierających (PDW – Załączniki 7 i 8).
7. Dyrektor zatwierdza zalecenia zespołu, decyduje o ich wdrażaniu i informuje rodziców dziecka o ich przebiegu. Mają oni prawo być obecni na wszystkich spotkaniach zespołu dotyczących ich dziecka.
8. Zespół rozpocznie realizację IPET lub PDW.
9. Ostatnim krokiem jest ocena efektywności IPET lub PDW oraz konstruowanie wniosków do dalszej pomocy dziecku.

Organizacja pomocy – krok po kroku

Krok 1 – warunki udzielenia pomocy psychologiczno-pedagogicznej dziecku

Model pracy z dzieckiem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi przeznaczony został do pracy z dzieckiem posiadającym trudności w realizacji standardów wymagań zawartych w podstawie programowej wychowania przedszkolnego. Może jednak również zostać użyty w pracy z dziećmi szczególnie uzdolnionymi, potrzebującymi innego typu wsparcia psychologiczno-pedagogicznego.

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna dziecku opiera się na dwóch nierozzerwalnych i kluczowych sformułowaniach, wskazujących także na kolejność działań. Pierwsze z nich to **rozpoznawanie** indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dziecka, drugie – **rozpoznawanie** jego indywidualnych możliwości psychofizycznych, czego następstwem ma stać się **zaspokajanie** tychże potrzeb odpowiednio do możliwości.⁵

Potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz indywidualne możliwości psychofizyczne dziecka w wieku przedszkolnym, wynikają w szczególności z:

- **niepełnosprawności:**
 - dzieci z upośledzeniem umysłowym (w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym),
 - dzieci niewidome i słabowidzące,
 - dzieci niesłyszące i słabosłyszące,
 - dzieci z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera,
 - dzieci z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją i mózgowym porażeniem dziecięcym;
- **niepełnosprawności sprzężonej** – występowanie u dziecka niesłyszącego lub słabosłyszącego, niewidomego lub słabowidzącego, z niepełnosprawnością ruchową, upośledzeniem umysłowym albo z autyzmem co najmniej jeszcze jednej z wymienionych niepełnosprawności (art. 3 pkt 18 ustawy o systemie oświaty);
- **zagrożenia niedostosowaniem społecznym** – dzieci zagrożone niedostosowaniem społecznym cechują się powtarzającymi się i utrwalonymi wzorcami zachowań dysocjalnych, agresywnych lub buntowniczych, które mogą doprowadzić do przekroczeń norm społecznych i oczekiwań dla danego wieku;
- **szczególnych uzdolnień:**
 - dzieci uzdolnione kierunkowo,
 - dzieci uzdolnione wszechstronnie;
- **zagrożenia wystąpieniem w przyszłości specyficznych trudności w uczeniu się:**
 - dysleksja, dysortografia, dysgrafia,
 - trudności w uczeniu się matematyki;

⁵ M. Jas, M. Jarosińska, op.cit., s. 12.

- **zaburzeń komunikacji językowej:**
 - zaburzenia języka⁶:
 - składni,
 - trudności w opanowaniu form gramatycznych,
 - trudności z organizacją tematu,
 - kłopot z nabywaniem nowego słownictwa,
 - trudność w używaniu zwrotów adekwatnie do sytuacji,
 - nieumiejętność spójnego wypowiedzania się,
 - inne;
- **zaburzenia mowy dotyczące:**
 - artykulacji (np. nieprawidłowe wymawianie głosek),
 - fonacji (np. mówienie z dużym wysiłkiem, mówienie bardzo głośno),
 - płynność mowy (np. jąkanie);
- **choroby przewlekłej** (np. astma, hemofilia, padaczka, depresja, schizofrenia, zaburzenia psychotyczne, zaburzenia tikowe, zaburzenia lękowe, zaburzenia odżywiania, w tym anoreksja i bulimia, cukrzyca, inne);
- **sytuacji kryzysowych lub traumatycznych;**
- **zaniedbań środowiskowych związanych z:**
 - sytuacją bytową dziecka i jego rodziny,
 - sposobem spędzania wolnego czasu;
- **trudności adaptacyjnych:**
 - różnice kulturowe,
 - zmiana środowiska edukacyjnego, w tym z wcześniejsze kształcenie za granicą.

Krok 2 – kwalifikacja dziecka do udzielenia pomocy

Kwalifikacje do udzielenia pomocy możesz określić opierając się na tej klasyfikacji:

- **wynikające z orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego:**
 - niepełnosprawność (dziecko niesłyszące, słabosłyszące, niewidome, słabowidzące, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, upośledzeniem umysłowym; z autyzmem, w tym zespole Aspergera, z niepełnosprawnościami sprzężonymi);
 - zagrożenie niedostosowaniem społecznym;
- **wynikające z innego typu orzeczeń i opinii:**
 - orzeczenie o potrzebie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego;
 - opinia poradni psychologiczno-pedagogicznej;
- **wynikające z rozpoznania nauczycieli/specjalistów na poziomie przedszkola lub opinii i orzeczenia:**
 - szczególne uzdolnienia;
 - zagrożenie wystąpieniem w przyszłości specyficznych trudności w uczeniu się;
 - zaburzenia komunikacji językowej;
 - choroba przewlekła;

⁶ W przedszkolu nauczyciele pracują z dziećmi w różnym wieku i niektóre sprawności nie muszą być przez nie równocześnie opanowane. Nieprawidłowa artykulacja niektórych głosek będzie czymś normalnym u trzylatka (wtedy nie powołujemy zespołu), natomiast ten sam problem u sześciolatka będzie wskazywał na potrzebę zorganizowania pomocy dla niego.

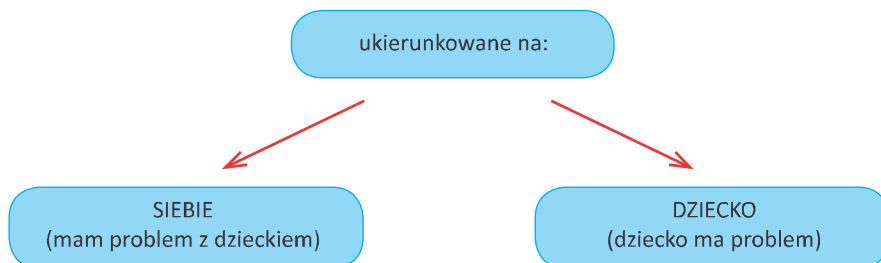
- sytuacje kryzysowy lub traumatyczne;
- niepowodzenia edukacyjne;
- zaniedbania środowiskowe związane z sytuacją bytową dziecka i jego rodziny, sposobem spędzania czasu wolnego, kontaktami środowiskowymi;
- trudności adaptacyjne związane z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą (§ 2 ust. 1 pkt 1-11).

! Ważne

Warto, żebyś wymienione w katalogu potrzeby uwzględniał w pierwszej kolejności. Równolegle, obserwuj dziecko pod kątem innych indywidualnych potrzeb, które mogą się u niego pojawić, choćby w związku ze specyfiką konkretnego środowiska.

Pamiętaj: „**to funkcjonowanie dziecka wskazuje na jego potrzeby, a nie przepisy rozporządzenia**”.⁷

W pracy z dzieckiem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi możesz kierować się dwiema ścieżkami:

! Ważne

Efekty pracy z problemowym dzieckiem zależą przede wszystkim od Ciebie. Kluczową kwestię odgrywa tu perspektywa, jaką przyjmiesz – dlatego ważne jest, żebyś koncentrował się na możliwościach poprawy sytuacji dziecka, nie na trudnościach jakie Ci ono sprawia. Oczywiście, Twoje działania nie są jedynym czynnikiem, warunkującym skuteczność pomocy dziecku. Zależy ona również od tego, w jakim stopniu uda się nawiązać współpracę z rodzicami czy opiekunami dziecka (niekiedy partnerem w pracy nad dzieckiem mogą być też inni członkowie rodziny – np. ciocia lub babcia). Twoje podejście w znacznym stopniu wpływa jednak na charakter tej współpracy.

Najlepsze efekty uzyskasz wtedy, gdy informacje o możliwościach i problemach dzieci ze SPE (lub będących na etapie rozpoznawania SPE) będziesz czerpał z różnych źródeł. Możesz uwzględnić m.in.:

- informacje zawarte w orzeczeniu lub opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej;
- obserwacje prowadzone przez nauczycieli na podstawie dowolnych arkuszy obserwacyjnych;
- rozmowy i wywiady prowadzone z rodzicami lub opiekunami prawnymi;

⁷ M. Jas, M. Jarosińska, op.cit., s. 11.

- informacje nauczycieli i specjalistów;
- analizę prac dziecka (np. rysunków);
- literaturę (książki, artykuły w prasie specjalistycznej);
- informacje zawarte na stronach internetowych⁸ i publikacjach organizacji społecznych i innych instytucji działających na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży, m.in.: centrów pomocy rodzinie, ośrodków interwencji kryzysowej, ośrodków pomocy społecznej, świetlic socjoterapeutycznych i środowiskowych itp.⁹

Twoja rola jest tu ogromna. Wrażliwość i empatia w stosunku do dziecka mogą odegrać kluczową rolę w poszukiwaniu najskuteczniejszych metod zaspokajania jego potrzeb, a także w ich jak najwcześniejszym rozpoznawaniu. Wiedza, jaką posiadasz o konkretnym dziecku to podstawa, ale kluczem do sukcesu jest odczuwanie jego problemów i ich¹⁰ rozumienie. W swojej pracy z pewnością zauważasz, że niektóre dzieci mają trudności edukacyjne, nie radzą sobie z realizacją obowiązków. Przyjęcie przez Ciebie postawy osoby dociekającej przyczyn trudności edukacyjnych dziecka może stać się kluczem do podniesienia efektywności kształcenia wszystkich dzieci, nie tylko ze SPE.

Podsumowanie:

Pomocy na poziomie przedszkola udzielamy w momencie gdy, dziecko posiada orzeczenie lub opinię publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej lub specjalistycznej oraz w przypadku, gdy sam nauczyciel zgłasza taką potrzebę, a dziecko nie posiada opinii czy orzeczenia.

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana **rodzicom** dzieci i **nauczycielom** polega na wspieraniu jednych i drugich w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i dydaktycznych oraz rozwijaniu ich umiejętności wychowawczych w celu zwiększania efektywności tejże pomocy. Takie przesłanie niosą dwie główne zasady:

- „**pomoc bliżej rodzica**” (wspieranie rodziców/opiekunów prawnych dziecka ze SPE, prowadzone w formie porad, konsultacji, warsztatów i szkoleń przez nauczycieli i specjalistów zatrudnionych w przedszkolu),
- „**pomoc bliżej nauczyciela**” (wspieranie nauczycieli pracujących z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi przez innych nauczycieli wychowawczych i specjalistów, w środowisku funkcjonowania dziecka oraz przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w tym – poradnie specjalistyczne w formie porad, konsultacji, warsztatów i in.).

Bardzo ważną kwestią jest również to, że ostateczna decyzja dotycząca wyboru przedszkola czy szkoły dla dziecka niepełnosprawnego należy do jego rodziców. Dlatego ogromnie istotne są kontakty rodziców z kadrą pedagogiczną, pracującą w przedszkolu, w którym dziecko miałyby realizować roczne obowiązkowe przygotowanie przedszkolne. Niezbędna jest uczciwa rozmowa o warunkach, jakich wymaga dziecko, oraz jakie jest w stanie zapewnić dziecku dane przedszkole.

⁸ Poświęcone temu tematowi strony internetowe przedstawione zostały w bibliografii na końcu.

⁹ M. Jas, M. Jarośnińska, op.cit., s. 23.

¹⁰ Ibidem, s. 21.

Z czyjej inicjatywy udzielana jest pomoc?

Istotna zmiana w przepisach polega na poszerzeniu grona osób, które mogą inicjować objęcie dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną. Obecnie pomoc psychologiczno-pedagogiczna w przedszkolu jest udzielana z inicjatywy:

- dziecka;
- rodziców dziecka;
- nauczyciela lub specjalisty, prowadzącego zajęcia (informuje on niezwłocznie dyrektora przedszkola o stwierdzonej potrzebie objęcia dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną, wynikającą z przeprowadzonych działań pedagogicznych);
- poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej;
- pomocy nauczyciela;
- asystenta edukacji romskiej¹¹.

Krok 3 – powołanie zespołu i jego charakterystyka

Pomoc psychologiczno-pedagogiczną organizuje **dyrektor placówki**, niezwłocznie po zgłoszeniu informacji o takiej potrzebie (orzeczenie/ opinia/ rozpoznanie). Jego zadaniem jest powołanie **zespołu**, który planuje i koordynuje udzielenie dziecku takiej pomocy. W skład zespołu wchodzi **prowadzący zajęcia z dzieckiem nauczyciele oraz specjaliści, w szczególności psychologzy, pedagodzy i logopedzi** we współpracy z:

- rodzicami dzieci (nie są oni członkami zespołu, a jedynie z nim współpracują),
- poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi,
- placówkami doskonalenia nauczycieli,
- innymi przedszkolami, szkołami i placówkami,
- organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży.

Rodzice dziecka mogą uczestniczyć w spotkaniach zespołu; o ich terminie spotkania rodziców informuje dyrektor.

W spotkaniach zespołu mogą także uczestniczyć:

- na wniosek dyrektora – przedstawiciel poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej;
- na wniosek rodzica – inne osoby, w szczególności lekarz, psycholog, pedagog, logopeda lub inny specjalista.

Osoby biorące udział w spotkaniu zespołu są obowiązane do nieujawniania spraw poruszanych na spotkaniu zespołu. Organizacja tej pomocy jest bezpłatna i uwzględnia dobrowolność w jej uczestniczeniu. Zespołowa formuła pracy ma służyć zwiększeniu efektywności pomocy psychologiczno-pedagogicznej, gdyż obejmuje wszystkie sfery życia dziecka: zarówno jego funkcjonowanie w przedszkolu, jak i w domu. By zwiększyć efektywność, w pomoc zaangażowane powinno być całe najbliższe otoczenie dziecka.

¹¹ Ibidem, ss. 39-40.

MODELE FUNKCJONOWANIA ZESPOŁÓW:

Grupa osób tworzących zespół może realizować swoje działania mając na uwadze różne modele organizacyjne, np.: multidyscyplinarny, interdyscyplinarny, transdyscyplinarny.

Multidyscyplinarny	Interdyscyplinarny	Transdyscyplinarny
W pracy z dzieckiem ze SPE prowadzonej zarówno według modelu multidyscyplinarnego jak i interdyscyplinarnego wymiana informacji w zespole ma charakter nieformalny, spotkania nie są systematyczne. Każdy członek zespołu przygotowuje oddzielną część IPET lub PDW, prowadzi swoje indywidualne rozpoznanie diagnostyczne, odpowiada za realizację tylko swojej części IPET lub PDW i ewentualną realizację części wspólnych. Taki sposób pracy należy uznać za mniej korzystny dla dziecka.		W przypadku zespołu, który przyjął transdyscyplinarną formę prowadzenia działań spotkania odbywają się regularnie. Wspólnie prowadzone jest rozpoznanie, przygotowujemy IPET lub PDW, a także wspólna jest odpowiedzialność za ich realizację.

Prowadzenie działań przez zespół według **modelu transdyscyplinarnego**, według którego praca z dzieckiem ze SPE jest najbardziej pożądaną formą współpracy członków zespołu, można scharakteryzować w następujący sposób:

- członkowie zespołu dokonują jednej, wspólnej diagnozy dziecka,
- rodzice są traktowani jako pełnoprawni członkowie zespołu,
- zespół spotyka się regularnie w celu wymiany informacji i wiedzy,
- w opracowaniu IPET/PDW biorą udział wszyscy członkowie zespołu,
- wszyscy członkowie zespołu wdrażają IPET/PDW,
- każdy członek zespołu odpowiada za realizację IPET/PDW.

Co należy do zadań zespołu?

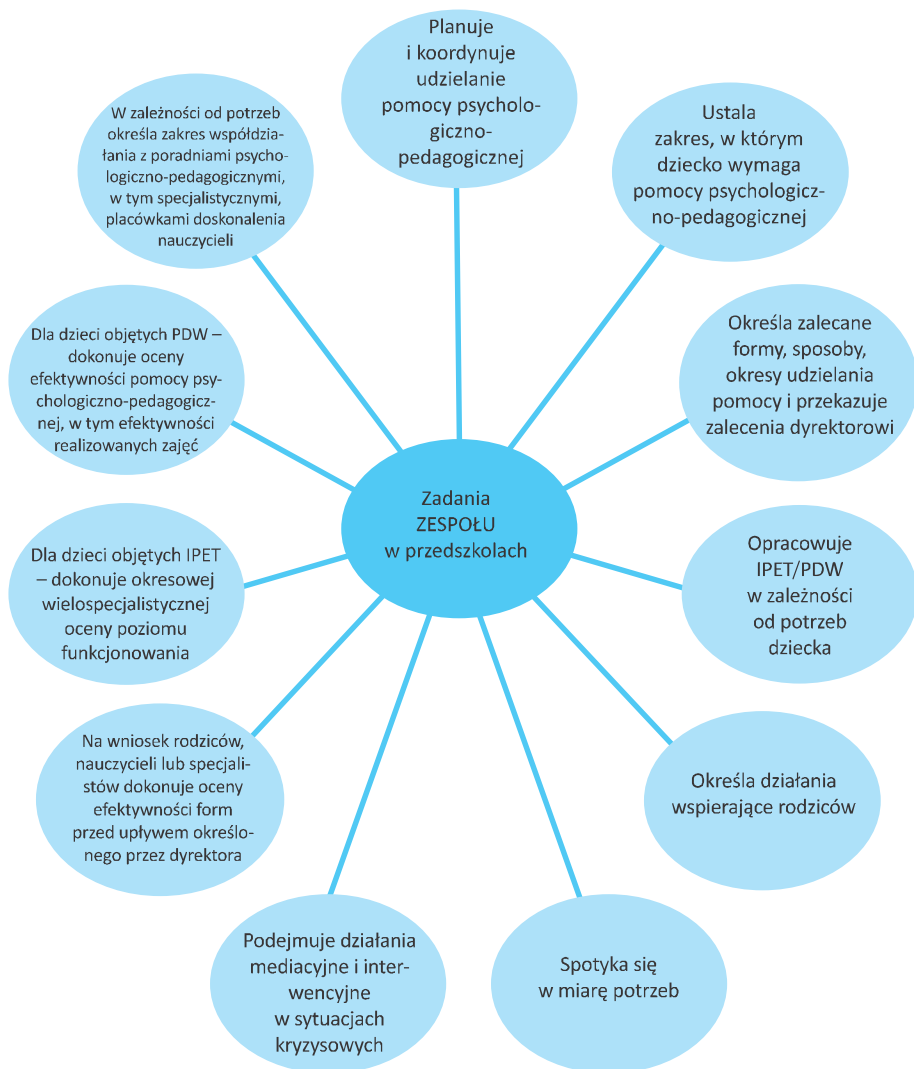
Do zadań zespołu należy:

- ustalenie **zakresu**, w którym dziecko wymaga pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- określenie zalecanych **form, sposobów i okresu** udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dziecka:
 - **w przypadku dziecka posiadającego orzeczenie lub opinię** z uwzględnieniem zaleceń zawartych w orzeczeniu lub opinii;
 - **w przypadku dziecka z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego**: zalecane formy, sposoby i okres udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej stanowią część indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego opracowywanego w ramach prac zespołu.
- podejmuje działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych;
- stosownie do zalecanych form i sposobów pomocy psychologiczno-pedagogicznej, okresów jej udzielania, określa działania wspierające wobec **rodziców** dziecka oraz **zakres współdziałania z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi**, w tym

poradniami specjalistycznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży;

- opracowanie **planu działań wspierających (PDW)** lub **indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego (IPET)**;
- realizacja wyznaczonych zadań/zajęć;
- monitoring i ewaluacja przeprowadzonych działań.

ZADANIA ZESPOŁU

Diana Rowicka-Łagowska

Jest doktorantką na Wydziale Nauk Pedagogicznych w Akademii Pedagogiki Specjalnej w Warszawie, gdzie uzyskała również tytuł magistra (specjalność: psychopedagogika kreatywności, nauczanie matematyki), studiowała również animację społeczno-kulturalną na Wydziale Pedagogicznym Uniwersytetu Warszawskiego. Ponadto ukończyła: Studium Animatorów Kultury Teatralnej oraz Instruktorski Kurs Kwalifikacyjny z Dziedziny Teatru w Warszawie, Kurs Zarządzania Oświatą (CODN w Warszawie), kończą Podyplomowe Studia Zarządzania Kulturą w Strukturach Unii Europejskiej (przy Państwowej Akademii Nauk). Doświadczenie zawodowe zdobywała, prowadząc przez wiele lat m.in.: grupy przedszkolne, zajęcia ogólnorozwojowe i kreatywne, a także treningi twórczości dla najmłodszych i grupy teatralne.

Monika Judyta Jasińska

Teorię z zakresu edukacji przedszkolnej oraz terapii poznała podczas studiów na Uniwersytecie Warszawskim, na kierunkach: edukacja początkowa z reedukacją oraz filologia polska (specjalność: logopedia). Praktykę natomiast zdobyła w czasie wieloletniej pracy w przedszkolu jako nauczyciel i lektor języka angielskiego. Ukończyła Kurs Kinezylogii Edukacyjnej metodą Paula Dennisona.

Anna Stalmach-Tkacz – recenzent

Edukator oświaty, dyrektor placówki doskonalenia nauczycieli GES SOKRATES, lider zmian, ekspert do spraw nowych rozwiązań prawnych, promotor nowej podstawy programowej MEN, autorka licznych publikacji i opracowań dla dyrektorów placówek oświatowych oraz nauczycieli.

WYDAWNICTWO

www.juka.edu.pl

Indeks J102100
Nr zlecenia 10102